

အမှတ် ၁၅၂၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဝဇ္ဇာ နှစ်ပတ်စပတ်၊ ဝဇ္ဇာ နှစ်ပတ်စပတ်

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/maharsarpaypublishing
www.maharsarpay.com

ထုတ်ဝေခြင်း	တတိယအကြိမ်
	စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်
စောင်ရေ	၁၀၀၀
မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း	နိုင်ငံစိုး
ထုတ်ဝေသူ	ဒေါ်သိမ့်သူစိုး (၀၁၂၈၅)
ပုံနှိပ်သူ	ဦးဝင်းမိုးမိုး (နန်းသင်ပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၄၄၁) ၀၉၂၅၀၅၁၃၆၃၆ အမှတ်-၁၉၄-၁၉၆၊ ၃၉-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့
စာစစ်	ဟိန်းဆက်သွင်
စာအုပ်ချုပ်	ကိုမဲ (ငွေအိမ်စည်စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း) ၀၉၂၆၄၅၆၅၆၅၇
ဖြန့်ချိရေး	မဟာစာပေ အမှတ်-၁၅၂၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဖုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၄
တန်ဖိုး	၁၀၀၀၀ ကျပ်

မြသန်းတင့်

ဟုက်(စ်)ဝါဒနှင့် တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေး ၊ မြသန်းတင့်
ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၄
စာ ၂၂၃ ၊ ၂၀.၅ × ၁၂.၅ ဝင်တီ
(၃) ဟုက်(စ်)ဝါဒနှင့် တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေး

မာ့က(စ်)ဝါဒနှင့်
တွေ့ခေါ်
မြေမြင်ရေး
မြသန်းတင့်

THEORY OF KNOWLEDGE

MAURICE CORNFORTH

Volume - III

မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၁၂၈)

မာတိကာ

အပိုင်း (၁) စိတ်၏သဘာဝနှင့် မူလအစ	
၁။ နှာခံခန္ဓာနှင့် ရုပ်ခန္ဓာ	၇
၂။ စိတ်သည် ရုပ်၏အရောင် ရိုက်ခတ်ချက်၊ ရုပ်၏ထုတ်ကုန်ပစ္စည်း	၂၆
၃။ လူမှုအလုပ်နှင့် လူမှုတွေးကြံမှု	၄၅
၄။ အတွေးအခေါ် ဘာသာစကားနှင့် လောဂျစ်	၆၁
အပိုင်း (၂) ထွေးခေါ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ	
၅။ စိတ္တဇဆန်သော စိတ်ကူးတွေးခေါ်မှုများ	၇၅
၆။ ဝါဒသဘောတရား	၈၅
၇။ အယူဝါဒလွဲမှားမှုများ	၉၈
၈။ သိပ္ပံပညာ	၁၁၂
၉။ သိပ္ပံပညာနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ	၁၂၇
အပိုင်း (၃) သစ္စာတရားနှင့် လွတ်လပ်မှု	
၁၀။ သစ္စာတရား	၁၄၃
၁၁။ အသိဉာဏ်ပညာ၏ အရင်းအမြစ်များ	၁၅၃
၁၂။ အသိဉာဏ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးလာပုံ	၁၇၂
၁၃။ လိုအပ်မှုနှင့် လွတ်လပ်မှု	၁၈၅
၁၄။ လွတ်လပ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ	၁၉၆
၁၅။ နိဂုံး	၂၁၃
၁၅။ ဝေါဟာရ ရှင်းလင်းချက်	၂၁၇
၁၆။ ပုဂ္ဂိုလ်အညွှန်း	၂၂၁

အပိုင်း (၁)

စိတ်၏သဘာဝနှင့်

မူလအစ

အခန်း(၁)

နာမ်ခန္ဓာနှင့် ရုပ်ခန္ဓာ

စိတ်သည် ရုပ်နှင့်ခွဲ၍ မရပေ။ စိတ်ပိုင်း လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဦးနှောက်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များဖြစ်သည်။ ဦးနှောက်သည် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးကို ဆက်သွယ်ပေးသည့် အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ အရာဝတ္ထုများကို သိမြင်သည့်အရာသည် အာရုံဖြစ်သည်။ အာရုံသည် အာရုံကြောများ၏ ပြုပြင်ဖန်တီးသော တုံ့ပြန်မှုမှ ပေါ်ထွက်လာသည်။

တိရစ္ဆာန်အဖို့ အာရုံသည် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် ဆက်သွယ်ရာ၌ အချက်ပြသော ကိရိယာဖြစ်သည်။ လူတွင်မူ (ထိခြင်း၊ သိခြင်း၊ မြင်ခြင်း) စသော အာရုံတွင် မကတော့ဘဲ၊ အချက်ပြ ကိရိယာတစ်ခု ပိုလာသည်။ ၎င်းမှာ စကားပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုပ်နှင့်စိတ်

နာမ်ခန္ဓာကို ကြည့်မြင်ရာ၌ ရုပ်ဝါဒအမြင်နှင့် စိတ်ဝါဒအမြင်တို့

သည် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင် ခြားနားကြ၏။ စိတ်ဝါဒ အလိုအရ နာမ်ခန္ဓာသည် ရုပ်ခန္ဓာမှ ကွဲပြား၍ သီးခြားတည်ရှိသည်ဟု ယူဆ၏။ နာမ်ခန္ဓာသည် ‘စေ့ဆော်သောအရာ’ ဟု ယူဆ၏။ နား၊ မျက်စိ၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်၊ ခြေလက်စသည့် ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းများက ထိခြင်း၊ သိခြင်း၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ရှုရှိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးကို ခံယူခြင်း၊ ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးအား ပြန်၍ တုံ့ပြန်ခြင်း စသည်တို့သည် နာမ်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ နာမ်ခန္ဓာသည် ရုပ်ခန္ဓာကို အမှီမပြုဘဲ တည်ရှိနေသည်ဟု ယူဆ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ နာမ်ခန္ဓာသည် ရုပ်ခန္ဓာကြီးကို စေခိုင်း၍၊ တစ်ခါတစ်ရံ၌ စေခိုင်းခြင်းမပြုဟု ယူဆ၏။

ယင်းကား များစွာ ရှေးကျလှသော ခံယူချက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်ဆိုသည်မှာ အလွန်သိမ်မွေ့ နုနယ်သော အခိုးအငွေ့ တစ်ခုဖြစ်သည် ဟု ရှေးလူများက ယူဆခဲ့ကြ၏။ ထိုဝိညာဉ်ဟု ခေါ်သည့် အခိုးအငွေ့သည် ရုပ်ခန္ဓာထဲ၌ တည်ရှိပြီး၊ ရုပ်ခန္ဓာကို ခွာကာ သီးခြားတည်ရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ ဥပမာအားဖြင့် လူအိပ်ပျော်နေစဉ်၌ ဝိညာဉ်သည် ထွက်သက် လေဖြင့် ပါသွားကာ၊ ရုပ်ခန္ဓာ အပြင်ဘက်တွင် လှည့်ပတ်သွားလာနေသည်ဟု အယူရှိခဲ့ကြ၏။ မကောင်းသော ဝိညာဉ်သည် မကောင်းသော ရုပ်ခန္ဓာတွင် တည်ရှိသည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ ဥပမာ တစ္ဆေပူးခြင်း၊ နတ်ဝင်ခြင်း၊ ပယောဂ ပူးခြင်း စသည်တို့မှာ မကောင်းသော ဝိညာဉ်ဆိုးက မကောင်းသော ရုပ် ခန္ဓာတွင် ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြလေသည်။ စိတ္တဇရောဂါ နှင့် ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ ဖြစ်ရခြင်းမှာ မကောင်းဆိုးဝါးဝိညာဉ် ဝင်ရောက် သောကြောင့်ဟု ယူဆကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ တည်ရှိနေသည်ဟုလည်းကောင်း၊ လူမမွေးဖွားမီ ဝိညာဉ် တည်ရှိ နေသည်ဟုလည်းကောင်း ယူဆခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အချုပ်ဆိုရလျှင် နာမ်ခန္ဓာနှင့် ပတ်သက်သည့် စိတ်ဝါဒ အဘိဓမ္မာ ဆိုင်ရာ အယူအဆများသည် ယင်းသို့သော ဥပါဒါန် စွဲလမ်းမှုများကို အမွှမ်းတင် အရောင်တင်ပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ယင်းသို့သော အမွှမ်းတင်ချက်များအနက် တစ်ခုမှာ စိတ်နှင့် ရုပ်ခန္ဓာသည် သီးခြားသော ပရမတ်တရားများ ဖြစ်ကြသည်ဟူသော အယူ အဆဖြစ်၏။ ၎င်းအယူအဆအရဆိုလျှင် စိတ်ပရမတ်နှင့် ရုပ်ပရမတ်ဟူ၍ တရားနှစ်ပါးရှိ၏။ ရုပ်ပရမတ် သို့မဟုတ် ရုပ်ခန္ဓာသည် ချဲ့ကားသော

သဘောရှိ၏။ အလေးချိန်ရှိ၏။ လဟာပြင်တွင် ရွှေ့လျားသော သဘောရှိ၏။ စိတ်ပရမတ်၊ သို့မဟုတ် နာမ်ခန္ဓာမှာ တွေးကြံသောသဘော၊ သိသောသဘော၊ ထိတွေ့သောသဘော၊ တောင့်တသောသဘော ရှိသည်ဟု ယူဆကြ၏။ ဤအယူအဆကို ယခုတိုင် အများအပြား လက်ခံနေကြသေးသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုမှု၊ သိမှု စသည့် အရည်အသွေးတို့သည် ရုပ်နှင့် လုံးဝ သီးခြား ကင်းကွာနေကြသည်ဟု ယူဆ၏။ ၎င်းအယူအဆအရ သိမှု၊ ထိမှု ဟူသမျှသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော်လည်း ရုပ်ကိုမှီခြင်း တည်ခြင်းမရှိ၊ ရုပ်မဟုတ်သော ပရမတ်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူဆ၏။

အလားတူပင် အတွေးအခေါ်၊ ဝေဒနာ စသည်တို့သည်လည်း ရုပ်ဖြစ်စဉ်၏ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်း မဟုတ်ဟု ယူဆကြ၏။ သို့ရာတွင် ဤစိတ်ဝါဒ အယူအဆများသည် ကာလအတန်ကြာကတည်းကပင်လျှင် ရုပ်ဝါဒ ရှုမြင်ချက်များ၏ ခုခံတားဆီးမှုကို ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရ၏။ ရုပ်ဝါဒအရဆိုလျှင် နာမ်ခန္ဓာသည် ရုပ်ခန္ဓာမှ သီးခြားတည်ရှိနေသည်ဟု မယူဆပေ။ စိတ်ပိုင်း လုပ်ဆောင်ချက်များ အားလုံးသည် ရုပ်ခန္ဓာတွင် မှီ၍တည်၍နေသည်။ ရုပ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းများ မရှိဘဲ စိတ်ပိုင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ မရှိနိုင်ဟု ယူဆပေသည်။ စိတ်သည် ရုပ်၏ အမြင့်ဆုံးအသွင်ရှိသော ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းဟု ယူဆ၏။

ခေတ်သစ် ရုပ်ဝါဒသည် သိပ္ပံပညာ တွေ့ရှိချက်များကို တပ်ဆင်ထားပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နာမ်ခန္ဓာကို ကြည့်မြင်သောစိတ်(ဝါ) ခံယူချက်ကို ရုပ်ဝါဒသည် အလဲထိုးလိုက်နိုင်ပြီ ဖြစ်၏။ နာမ်ခန္ဓာသည် ဘဝ၏ တရွေ့ရွေ့နှင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲသော ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှု၏ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းမျှသာ ဖြစ်၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ် အဆင့်မြင့်သည့် သက်ရှိ ရုပ်ခန္ဓာများတွင် သိစိတ်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ အချို့ တိရစ္ဆာန်များတွင် သိစိတ်ရှိလေသည်။ သို့ဖြင့် သိစိတ်သည် တရွေ့ရွေ့နှင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲသော ဖြစ်စဉ်အရ အတွေးအခေါ် ဖြစ်လာ၏။ လူအဖြစ်သို့ ရောက်သည်၌ သိစိတ်ဖြစ်ပေါ်မှုသည် အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိလာကာ အတွေးအခေါ် ဖြစ်လာလေတော့သည်။ ဤအတွေးအခေါ်သည်လည်း ရုပ်ဖြစ်သော လူ့ဦးနှောက်၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အနိမ့်ဆုံးမှ အမြင့်ဆုံးအထိဖြစ်သော စိတ်ပိုင်း

လုပ်ဆောင်ချက်များသာ ဖြစ်လေသည်။ ရုပ်သည် အမြင့်ဆုံးသော ဖွဲ့စည်းမှု အဆင့်သို့ ရောက်လာသည်၌ ရုပ်သည် စိတ်ကို ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်လေ သည်။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ကိုမှီခြင်း၊ တည်ခြင်းမရှိသော စိတ်ဆိုသည်မှာ အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့သော စကားမျှသာ ဖြစ်၏။ စိတ်သည် ရုပ်ခန္ဓာမှ ကင်း၍ မတည်ရှိနိုင်ပေ။

သို့ဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် စိတ်ပိုင်းဖြစ်စဉ်များဟူသည် လုံးဝမရှိ၊ စိတ် ဆိုသည်မှာ လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပေ။ စိတ်၊ သိစိတ်၊ အတွေးအခေါ်၊ ဆန္ဒ၊ ဝေဒနာ၊ အာရုံ စသည်တို့သည် **တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိသော**အရာများ ဖြစ်သည်ကား မှန်ပေသည်။ ရုပ်ဝါဒသည် စိတ်၏ တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိ ခြင်းကို မငြင်းဆိုပေ။ နာမ်ခန္ဓာဟုခေါ်သော အရာသည် ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ကင်းလွတ်၍ သီးခြားတည်ရှိသည်ဆိုသည့် အချက်ကိုသာ ငြင်းပယ်ခြင်းဖြစ်၏။ နာမ်ခန္ဓာ သည် ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ကင်း၍နေသော အရာမဟုတ်ပေ။ ပရမတ်မဟုတ်ပေ။ လူသည် တွေးသမျှ၊ ထိသမျှ၊ တောင့်တသမျှ၊ လူ၌ စိတ်ဆိုသောအရာသည် ရှိ၏။ တစ်ဖန် တွေးခြင်း၊ ထိခြင်း၊ တောင့်တခြင်း စသည်တို့လည်း ရုပ် ဖြစ်သော လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သာ ဖြစ်၏။ ရုပ်ခန္ဓာတစ်ခု၌ တစ်စုံတစ်ခု သော အင်္ဂါဖွဲ့စည်းမှု၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဇီဝအခြေအနေတို့ ဖြစ်လာသည်၌ တွေးခြင်း၊ သိခြင်း၊ ထိခြင်း၊ တောင့်တခြင်း စသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ၎င်း၏အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများ ပျက်သည်နှင့် အဆိုပါ တွေးခြင်း၊ သိခြင်း၊ ထိခြင်း၊ တောင့်တခြင်း စသည်တို့လည်း ပျက်လေတော့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စိတ်ပိုင်းလုပ်ဆောင်ချက်၊ လူပျား ဆောင်ရွက်ချက် ဟူသမျှသည် ရုပ်၏ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်ပေ၏။ ဤသည်ကို စတာလင်က အောက်ပါအတိုင်း ခြုံ၍ပြောခဲ့၏။

“အတွေးအခေါ်သည် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှု၌ ပြီးပြည့်စုံသော အဆင့်သို့ ရောက်နေသော ရုပ်(ဦးနှောက်)၏ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်၏။ ဦးနှောက်သည်လည်း အတွေးအခေါ်၏ ကိရိယာမျှသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အတွေးအခေါ်ကို ရုပ်မှ ခွဲခွာ၍ မရပေ”

သိစိတ်နှင့် အာရုံကြောဖွဲ့စည်းမှုစနစ်

ရုပ်ခန္ဓာတိုင်း တွေးမှု၊ သိမှု၊ ထိမှုတို့ကို မလုပ်နိုင်ပေ။ သက်ဝင် ရုပ်ခန္ဓာ၊ သက်ရှိရုပ်ခန္ဓာများသာ တွေးမှု၊ ထိမှု၊ သိမှုတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်၏။

တစ်ဖန် သက်ရှိရုပ်ခန္ဓာတိုင်းသည်လည်း စိတ်ပိုင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကို မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ ဗဟိုအာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှု စနစ်ရှိသည့် တိရစ္ဆာန်များ၊ သတ္တဝါများ၌သာ စိတ်ဆိုသော အရာသည် ပေါ်လာ၏။ သက်ရှိရုပ်ခန္ဓာများတွင် အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ် တဖြည်းဖြည်း ပေါ်လာသည့်အခါ ဗဟိုအာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ် ဖွဲ့စည်းမှုမှ ဦးနှောက်ဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ အာရုံကို ဗဟိုပြုသော စိတ်၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာကြ၏။ ဦးနှောက် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုသည် အဆင့်မြင့်လာသောအခါ၊ ဦးနှောက်ကြောနှင့် ၎င်း၏ ဗဟိုဌာနများ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ၊ အတွေးအခေါ် ဟူသော ပို၍မြင့်သည့် စိတ်ပိုင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပေါ်လာ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးနှောက်သည် အတွေးအခေါ်၏ ကိရိယာ အစိတ်အပိုင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တွေးကြံခြင်းမှာ ဦးနှောက်က ပြုလုပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

ယခုခေတ်တွင် ဤအချက်ကို မငြင်းနိုင်ကြတော့ပေ။ သို့ရာတွင် လူသေလျှင် ဝိညာဉ် ကျန်ရှိနေသေးသည် ဟူသော ယုံကြည်မှုမျိုးကာ ယခုထက်တိုင် ကျန်နေပေသေးသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ သေလွန်ပြီးသည်၏ နောက်မှသာ ပြီးပြည့်စုံသော ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုအဆင့်သို့ ရောက်သည်ဟု ယူဆနေကြသေး၏။ “စိတ်ပိုင်းဖြစ်စဉ်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်ရှုနိုင်ရန်၊ စိတ်ပိုင်းဖြစ်စဉ်များ၏ သဘာဝနှင့် မူလကို နားလည်ရန်အတွက် ရုပ်အလွှာများဖြစ်ကြသည့် စိတ်ပိုင်း အသွင်သဏ္ဌာန်များ (ဝါ) အာရုံကြောဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များကို လေ့လာအပ်ပေသည်” ဟု လီနင်က ရေးခဲ့၏။ ယင်းသို့သော လေ့လာမှုများကို ခန္ဓာဗေဒ ပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သူ ရုရှားလူမျိုး အီဗန်ပက်ဗလော့က ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။

ကိုယ်အင်္ဂါဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်

အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည် ကိုယ်အင်္ဂါ ဖွဲ့စည်းမှု အစိတ်အပိုင်း အမျိုးမျိုး၏ လှုပ်ရှားမှုများကို စေ့ဆော်ကူညီသော အရာသာဖြစ်သည်ဟု ယခင်က ယူဆခဲ့ကြ၏။ ပက်ဗလော့ကမူ “အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည် အများ ယူဆကြသကဲ့သို့ ကိုယ်အင်္ဂါ ဖွဲ့စည်းမှု အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကို ဆက်သွယ်ပေးသော အရာမဟုတ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါ ဖွဲ့စည်းမှုကြီး တစ်ခုလုံး

နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ကို ဆက်သွယ်ပေးသော အရာဖြစ်သည်” ဟု ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့၏။ ယခင်ကဆိုလျှင် အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုသည် သောတအာရုံနှင့် စက္ခုအာရုံ၊ စက္ခုအာရုံနှင့် ဂန္ဓာအာရုံ၊ ဂန္ဓာအာရုံနှင့် ဖောဋ္ဌပ္ပအာရုံ စသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုနှင့် အခြားတစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးသော အရာမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ ပက်ဗလော့ကမူ ဤသို့ မယူဆပေ။ အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆက်စပ်ပေးသော အရာဖြစ်သည်” ဟု ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့၏။ ယခင်ကဆိုလျှင် အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုသည် သောတအာရုံနှင့် စက္ခုအာရုံ၊ စက္ခုအာရုံနှင့် ဂန္ဓာအာရုံ၊ ဂန္ဓာအာရုံနှင့် ဖောဋ္ဌပ္ပအာရုံ စသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုနှင့် တခြားတစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးသော အရာမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ ပက်ဗလော့ကမူ ဤသို့ မယူဆပေ။ အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆက်စပ်ပေးသော အရာဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည် ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းများ အချင်းချင်း၏ ဆောင်ရွက်လှုပ်ရှားမှုကို စနစ်တကျ ဖြစ်ပေါ်စေသော အရာမဟုတ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ၎င်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ အချင်းချင်း ဆောင်ရွက်လှုပ်ရှားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အရာဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့၏။

အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်၏ ယင်းသို့သော လုပ်ဆောင်ချက်ကြောင့် တိရစ္ဆာန်သည် ၎င်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဘယ်လို ဆက်ဆံရမည်ကို သိရှိလာ၏။ ဘယ်လိုပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဘယ်လို အသက်ရှင်နေရမည်ကို သိရှိလာ၏။ ဘယ်လိုအခြေအနေအား ဘယ်လိုတုံ့ပြန်ရမည်ကို သိရှိလာ၏။ ယင်းသို့ အခြေအနေနှင့်အညီ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက် တုံ့ပြန်နိုင်ရေးအတွက် တိရစ္ဆာန်သည် ၎င်း၏ ခြေလက်များနှင့် အာရုံဒွါရများကို အသုံးပြု၏။ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဒွါရကား ဦးနှောက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုသည် အစဉ် ရှင်း၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော အရာသည် အာရုံဒွါရများကို သွား၍ ရိုက်ခတ်၏။ သို့ရိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် ကြွက်သားများ၏ တုံ့ပြန်မှုကို ဖြစ်စေ၏။ တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်က ရိုက်ခတ်သောအခါ ဤနည်းအတိုင်း တုံ့ပြန်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကြင်အရာသည် အာရုံဒွါရများကို ဝင်ရောက် ရိုက်ခတ်အံ့၊ ထိုသို့သော တုံ့ပြန်မှု

သည် ဖြစ်ပေါ်လာအံ့ စသဖြင့် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ ဆက်သွယ်ပုံကို ပြဆိုကြလေသည်။ တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယင်းသို့ ဆက်ဆံလာ ရခြင်းမှာ ယခင်က ကြည့်ခဲ့ဖူးသည့် ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသော၊ ပုံသေဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်များကို အမှတ်သညာပြု၍ ဆက်ဆံရာမှ အစပြုခဲ့၏။ ယင်းကို ပက်ဗလော့က တိုက်ရိုက် (သို့မဟုတ်) ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်း မရှိသော အာရုံ ကြော တုံ့ပြန်မှု သဘောတရားဟု ခေါ်လေသည်။ သို့မှတစ်ဆင့် တိရစ္ဆာန် သည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ပြောင်းလဲသော၊ ယာယီဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်များ၊ ဆက်သွယ်မှုများကို တွေ့လာရ၏။ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို တိုက်ရိုက် အမှတ်သညာ မပြုတော့ဘဲ ပြောင်းလဲလာ၏။ ယင်းကို ပက်ဗလော့က သွယ်ဝိုက် (သို့မဟုတ်) ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှု သဘောတရားဟု ခေါ်၏။

ဥပမာအားဖြင့် တိရစ္ဆာန်သည် အစာစားခါနီးတွင် ခံတွင်းရှိ အရည် ကြိတ်များမှ သွားရည်ယို စီးကျ၏။ သို့ဖြင့် ခွေးသည် စားခွက်ကို မြင်သည် နှင့် သွားရည် ယိုစီးလာလေ့ရှိ၏။ ဤသည်မှာ တိုက်ရိုက် (သို့မဟုတ်) ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်းမရှိသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုဖြစ်၏။ ခွေးသည် အစာကို ရသည်နှင့် ပါးစပ်ထဲတွင် သွားရည်တမြားမြား ဖြစ်လာ၏။ ပက်ဗလော့သည် ခွေးအား အစာကျွေးတိုင်း ခေါင်းလောင်းတစ်ခုကို တီးလေ့ရှိ၏။ သို့ဖြင့် ကာလအတန်ကြာသော် ခွေးသည် ခေါင်းလောင်းတီးရုံမျှဖြင့် သွားရည် တမြားမြား ဖြစ်လာလေတော့သည်။ ယင်းကား သွယ်ဝိုက် (သို့မဟုတ်) ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှု ဖြစ်လေသည်။ အစာကျွေးတိုင်း ခေါင်းလောင်းကို တီးခြင်းဖြင့် ခွေးအား ခေါင်းလောင်းသံကို တုံ့ပြန်အောင် ပြုပြင်ဖန်တီးထားခြင်း ဖြစ်၏။ တစ်နည်းဆိုလျှင် ခွေးသည် အစာစားရတိုင်း ခေါင်းလောင်းသံကို ကြားရဖန် များလတ်သော်၊ ခေါင်းလောင်းသံ ကြားရုံမျှ ဖြင့် အစာ စားရမည်ဟု သိ၍လာကာ သွားရည်တမြားမြား ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်း မရှိသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုသည်၊ မျိုးနွယ်များ၏ တရွေ့ရွေ့နှင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲသော ဖြစ်စဉ်လမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်၌ တိရစ္ဆာန်၏ မျိုးရိုးကို လိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်၏။ သွယ်ဝိုက် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုမှာ မျိုးရိုးလိုက်မှု မဟုတ်ဘဲ၊ သီးခြား အခြေအနေ တစ်ခုအတွင်း တစ်ဦးချင်း စမ်းသပ်ကြည့်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အရာ

ဖြစ်၍ ပြောင်းလဲနိုင်၏။ ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်၏။ သို့ဖြင့် အချိန်အတော်ကြာမျှ ခေါင်းလောင်းတီးတိုင်း အစားအစာကျွေးခြင်း မပြုသည့်အခါ များလာသော် ခွေးသည် တုံ့ပြန်ခြင်း မပြုတော့ပေ။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ခွေးအား ခေါင်းလောင်းမြည်သံပေးလျှင် သို့မဟုတ်လျှင် အစာကျွေးမည်ဟု သိအောင် သင်ကြားထားနိုင်လေသည်။

အာရုံကြောများ တုံ့ပြန်ပုံကို ဦးနှောက်တွင် တွေ့ရှိနိုင်၏။ ဦးနှောက် ၏ အာရုံကြော တည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာတို့ ဆက်သွယ်ပုံတွင် တွေးနိုင်၏။ အာရုံကြောစုတည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာတို့သည် ကွဲပြား ၏။ အာရုံကြောစု၏ အလုပ်သည် ဒွါရများမှ ဝင်လာသော အာရုံများကို ဖမ်းယူခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ပြန်ကြောစု၏ အလုပ်ကား အာရုံများကို ပြန်လွှတ်ရန် ဖြစ်လေသည်။ အာရုံတစ်ခုသည် ဒွါရတစ်ခုမှ ဝင်လာသည်၌ အာရုံကြောစု တည်ရာသို့ သွား၏။ သို့သွားရာ၌ ပြန်ကြောစုများကို ဖြတ်သန်းသွားသည်။ ထိုပြန်ကြောစုများသည် ဝင်ရောက်လာသော အာရုံကို ကြွက်သားများ၊ အကြိတ်များ စသည်တို့သို့ ပို့ပေး၏။ သို့ဖြင့် ဝင်ရောက်လာသော အာရုံကို လိုက်၍ တုံ့ပြန်မှုသည် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ တိုက်ရိုက် (သို့မဟုတ်) ဦးနှောက်၏ အာရုံကြောစု တည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာတို့၏ မပြောင်းလဲသော၊ မူသေဖြစ်သော ဆက်သွယ်မှုပေါ်တွင် အခြေခံ၏။ သွယ်ဝိုက် (သို့မဟုတ်) ပြုပြင်ဖန်တီး ထားသော အာရုံကြောတုံ့ပြန်မှုကား တိရစ္ဆာန်၏ အတွေ့အကြုံကိုလိုက်၍ အာရုံကြောစု တည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာတို့၏ ပြောင်းလဲသော၊ ယာယီဖြစ်သော ဆက်သွယ်မှုပေါ်၌ အခြေခံလေသည်။ ယင်းသို့ ဦးနှောက် တွင်းရှိ အာရုံကြောစု တည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာသို့ ဆက်သွယ်မှုကို အခြေခံရန် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြင်ပ ကမ္ဘာလောကကြီးသည် ဆက်သွယ်နေ၏။ အာရုံကြောစု တည်ရာနှင့် ပြန်ကြောစု တည်ရာတို့ အဆက်ပြတ်လျှင် တိရစ္ဆာန်သည်လည်း ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် အဆက်ပြတ်တော့၏။ ပတ်ဝန်း ကျင်နှင့် အဆက်ပြတ်တော့၏။

သို့ဖြင့် အစာကြောင့် သွားရည်ကျရသော တိုက်ရိုက်နည်းသည် ခွေးအား ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ် တုံ့ပြန်စေ၏။ ခေါင်းလောင်း သံကြောင့် သွားရည်ကျရသော သွယ်ဝိုက်နည်းသည် ခွေးအား ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သွယ်ဝိုက်ဆက်သွယ် တုံ့ပြန်စေ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ တိုက်ရိုက်နည်းသည်

ခွေးသွားရည်ကျအောင် အစာပြသောနည်းဖြစ်၍၊ သွယ်ဝိုက်နည်းသည် ခွေးသွားရည်ကျရန် ခေါင်းလောင်းတီးသောနည်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန် သည် သူ့ဦးနှောက်နှင့်သိသော အသိတရားနှင့် အတွေ့အကြုံအရ ပတ်ဝန်း ကျင်ကို ဆက်သွယ်တုံ့ပြန်ပေသည်။ တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၏ ယင်းသို့ သော ဆက်သွယ်မှုသည် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်မှုမှ သွယ်ဝိုက်ဆက်သွယ်မှု၊ ပြုပြင်ဖန်တီးထားခြင်း မရှိသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုမှ ပြုပြင်ဖန်တီးထား သော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှု စသဖြင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ် တိုးတက်လာသော ဆက်သွယ်မှုမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ပက်ဗလော့က ဖော်ပြခဲ့၏။

အချုပ်ဆိုရလျှင် တိုက်ရိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးထားခြင်း မရှိသော ဆက်သွယ်မှုသည် ပြောင်းလဲလွယ်သော သဘောမရှိ၊ သမားရိုးကျ ဆက်သွယ်မှု မျိုး ဖြစ်၏။ ခွေးသည် အစာကိုမြင်လျှင် သွားရည်ကျ၏။ လူသည် မျက်စိ နားတွင် ရိပ်ခနဲ မြင်လိုက်လျှင် မျက်တောင်ခတ်၏။ ယင်းမှာ ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၊ လူနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ် တုံ့ပြန်ပုံဖြစ်၏။ ဤတုံ့ပြန်ပုံမျိုးသည် မျိုးနွယ်များ၏ တရွေ့ရွေ့နှင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာသော ဖြစ်စဉ်အရ၊ လူဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မှာဖြစ်စေ မွေးကတည်းက ပါလာသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို တိုက်ရိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်း မရှိသော အာရုံကြောတုံ့ပြန်မှု ဟု ခေါ်၏။

အခြားတစ်ဖက်၌ သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော အာရုံ ကြော တုံ့ပြန်မှုရှိ၏။ ၎င်းသည် ယာယီဖြစ်၏။ ပြောင်းလဲလွယ်သော သဘော ရှိ၏။ တိရစ္ဆာန်သည် အတွေ့အကြုံကိုမှီ၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆက်သွယ် လာပုံမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် တိရစ္ဆာန်၏ အတွေ့အကြုံကို လိုက်၍ ကွဲပြား၏။ ခွေးသည် အစာစားချိန်ရောက်တိုင်း မီးဖိုအနီးရှိ စားခွက် သို့ လာ၏။ ခွေးသည် ၎င်း၏အတွေ့အကြုံအရ မီးဖိုအနီးတွင် စားခွက် ရှိသည်ကို သိရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ပြုပြင် ဖန်တီးထားသော အခြေအနေ အရ၊ စားခွက်နေရာကို သိ၏။ စားခွက်ကို မီးဖိုအနီးတွင်မဟုတ်ဘဲ အိမ်ဝင်း ထောင့်တွင် သွား၍ထားလျှင်၊ ခွေး၏ တုံ့ပြန်မှုသည်လည်း ပြောင်းသွားမည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင် ဖန်တီးထားသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုဟု ခေါ်လေသည်။

အဆင့်မြင့်သော တိရစ္ဆာန်များ၏ အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်သည်

တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆက်ဆံရေးတွင် ယာယီဖြစ်သော၊ ပြောင်းလဲလွယ်သော ဆက်သွယ်မှုများကို သိရှိနားလည်ကြောင်း၊ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို လိုက်၍ တုံ့ပြန်တတ်ကြောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မိမိ၏ လိုအပ်ချက်များကို ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းတတ်ကြောင်းဖြင့် ပက်ဗလော့က ဖော်ပြခဲ့၏။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်ကို ဦးနှောက်က ပြုလုပ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် “ဦးနှောက်သည် တိရစ္ဆာန်က ပြင်ပကမ္ဘာလောကကို ဆက်ဆံရာတွင် အသုံးပြုသည့် အရုပ်ထွေးဆုံးသော အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်ပေသည်” ဟု ပက်ဗလော့က ပြောခဲ့လေသည်။

လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုနှင့် သိစိတ်အာရုံများ

စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုသည် အဆင့်မြင့်သော အာရုံကြော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်သည်ဟု ပက်ဗလော့က ပြောခဲ့၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အဆင့်မြင့်သော အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုရှိသည့် သတ္တဝါတိုင်း၌ စိတ်ဆိုသော အရာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စိတ် သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဘဝအကြောင်းကို သိလိုလျှင် အဆင့်မြင့်သော အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှု စနစ်အကြောင်းကို သိနားလည်ရမည် ဖြစ်၏။

စိတ်ပိုင်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုသည် ဦးနှောက်၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်၏။ ဦးနှောက်သည် တိရစ္ဆာန်က ပြင်ပကမ္ဘာကို ဆက်သွယ်ရာ၌ အသုံးပြုသည့် အရုပ်ထွေးဆုံးသော ကိရိယာ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ရာ၊ စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု၊ ဦးနှောက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု၏ အစိတ်အပိုင်းသာ ဖြစ်၏။ စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုသည် သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုကို စွဲ၍ဖြစ်၏။ သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုမရှိဘဲ စိတ်ပိုင်းလှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ချက် မရှိနိုင်။

အရာဝတ္ထုများသည် တိရစ္ဆာန်အတွက် အဓိပ္ပာယ် တစ်စုံတစ်ရာကို ဆောင်လာသည်နှင့် တိရစ္ဆာန်၏ စိတ်ပိုင်းဘဝသည် ဖြစ်ပေါ်စ ပြုလာတော့၏။ သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုကြောင့်၊ တိရစ္ဆာန်သည် အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို တခြား တစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်၍ သိလာသောအခါ၌ စိတ်ပိုင်းဘဝသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အရာဝတ္ထုတစ်ခု တည်ရှိခြင်းကို တခြားအရာဝတ္ထု တစ်ခု၏ ကျေးဇူးပြုမှုကြောင့် သိလာသည်နှင့်

ထိုအရာဝတ္ထုသည် တိရစ္ဆာန်အဖို့ အဓိပ္ပာယ် ရှိလာတော့၏။ ဥပမာ ခွေးသည် အစားအစာ ရှိခြင်းကို ၎င်း၏ ဂန္ဓာရုံ လှုပ်ရှား စေ့ဆော်မှုကြောင့် သိလာ၏။ ဂန္ဓာရုံကြောင့် ၎င်း၏သခင်ကို ခွဲခြားသိလာ၏။ သို့ဖြစ်ရာ တိရစ္ဆာန်သည် ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ အာရုံဒွါရများမှတစ်ဆင့် ဝတ္ထုရုပ်တို့ကို သိမြင်လာကာ၊ ထိုဝတ္ထုရုပ်များနှင့် အရာဝတ္ထုများ အသီးသီးကို ဆက်စပ်၍ သိလာ၏။ ထို့ကြောင့် အသီးသီးသော ဝတ္ထုရုပ် (စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ဟဒယ စသည်) တို့သည် ဆိုင်ရာအကြည်ဓာတ်၏ တုံ့ပြန်မှုကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေရုံမျှမက ၎င်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်အဖို့ ပြင်ပကမ္ဘာ လောကကြီးတွင်ရှိသည့် ဝတ္ထုရုပ်များကို ပြသသော အချက်ပြ ကိရိယာများ ပမာ ဖြစ်နေတော့၏။ ထိုဝတ္ထုရုပ်များကိုမှီ၍ အကြည်ဓာတ် တုံ့ပြန်မှု အသီးသီး ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။

သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန်၌ သိခြင်းတရား ပေါ်လာ၏။ ယင်းသို့ သိခြင်းတရား ပေါ်လာသည်၌ ဆိုင်ရာ အကြည်ဓာတ်၏ တုံ့ပြန်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ သိခြင်းတရား ပေါ်သည်ဆိုရာတွင် (၁) တိရစ္ဆာန်သည် မိမိ၏ အာရုံတံခါး ပေါက်များကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စုပေါင်း ပတ်ဝန်းကျင်မှ ခွဲခြားတတ်လာခြင်း၊ ၎င်းကို တုံ့ပြန်ခြင်းကို ဆိုလို၏။ ဥပမာ-ခွေးသည် ၎င်း၏အစာကို အနံ့၊ အတွေ့၊ အမြင်တို့ဖြင့် သိကာ စားခြင်းမျိုးဖြစ်၏။ (၂) တိရစ္ဆာန်သည် အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီးမှ တခြားအရာဝတ္ထုတစ်ခုကို သိခြင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ဥပမာ လင်းတကြောင့် အသေကောင်ပုပ် ရှိသည်ကိုသိခြင်း၊ ဆားမြေတွင်းကိုတွေ့၍ သားရဲတိရစ္ဆာန် ရှိသည်ကို သိခြင်း စသည့်နည်းမျိုး ဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုကြောင့် ပေါ်လာသည့် သိခြင်းတရား၏ အဓိပ္ပာယ်ကား တိရစ္ဆာန်သည် ၎င်းနှင့်တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိသော အရာဝတ္ထု တစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီးမှ ၎င်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်သော အရာဝတ္ထုကို အကြောင်းပြုပြီးမှ ၎င်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်သော အရာဝတ္ထုကို သိခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်၏။ ယင်းသို့ သိခြင်းတရားမှာ အတွေ့အကြုံအရ ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် ကတ္တားပိုင်း-ကမ္မပိုင်းဟူ၍ ပေါ်လာ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ချုပ်၍ ကြည့်လျှင် သွယ်ဝိုက် (ဝါ) ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုကြောင့် သိခြင်းတရား ပေါ်သည်။ သိခြင်းတရားကြောင့် ကတ္တားပိုင်း-ကမ္မပိုင်းပေါ်သည်ဟု

အဓိပ္ပာယ် ထွက်၏။ ကတ္တားပိုင်းနှင့် ကမ္မပိုင်း ကွဲပြားခြင်းအရာ၌ အဟုတ်ရှိ တကယ်ရှိသော ရုပ်များနှင့် တိရစ္ဆာန်က သိမြင်သော ထိုရုပ်များ၏ ခြပ်သဏ္ဌာန်၊ ထိုခြပ်သဏ္ဌာန်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် စသည်တို့ ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်၏။ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသော ရုပ်သည် ကမ္မပိုင်းဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်၏ သိခြင်းတရား၌ ပေါ်လာသော ထိုရုပ်၏ ခြပ်သဏ္ဌာန်နှင့် အဓိပ္ပာယ်တို့ကား ကတ္တားပိုင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပြင်ပ ဝတ္ထုရုပ်သည် ကမ္မပိုင်းဖြစ်၍ ထို တိရစ္ဆာန်၏ သိခြင်းတရားထဲ၌ ထင်သော ထိုဝတ္ထုရုပ်၏ ခြပ်သဏ္ဌာန်တို့ကား ကတ္တားပိုင်း ဖြစ်၏။ တစ်နည်းဆိုလျှင် ကမ္မသည် ရုပ်ပိုင်းဖြစ်၍ ကတ္တား သည် စိတ်ပိုင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့နှစ်ခုသည် ခြားနားကြ၏။

အောက်ပါအချက်တို့ကြောင့် ကတ္တားပိုင်းဆိုင်ရာသည် ကမ္မပိုင်း ဆိုင်ရာနှင့်ခြားနား၏။ ၎င်းတို့ကား (၁)တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခု လုံးကို သိခြင်းမရှိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ အချို့သော အစိတ်အပိုင်း သို့မဟုတ် အချို့သော ခြပ်သဏ္ဌာန်တို့ကိုသာ သိ၏။ (၂) အရာဝတ္ထုများအား တိရစ္ဆာန် က သိမှုသည်လည်း လွဲမှားနိုင်၏။ တိရစ္ဆာန်၏ သိမှုသည် ၎င်း၏ အတွေ့ အကြုံ၊ ၎င်း၏ ရသစားမှုအရ သိခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ထိုအရာဝတ္ထု၏ တကယ့် ဖြစ်မှုနှင့် လွဲချင်လွဲနိုင်၏။

အောက်ပါအချက်တို့ကြောင့် ကမ္မပိုင်းဆိုင်ရာသည် ကတ္တားပိုင်း ဆိုင်ရာထက် အရင်ကျ၏။ အဦးဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကား (၁) အရာဝတ္ထုတို့အား သိခြင်းတရားသည် အရာဝတ္ထုပိုင်းအား စွဲ၍မှီ၍ ဖြစ်ရ၏။ သိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း၊ မသိခြင်း မဟုတ်၊ ဖြစ်ခြင်း၊ တည်ခြင်းကြောင့် သိခြင်း ပေါ်ရ၏။ ဖြစ်ခြင်း၊ တည်ခြင်းတို့သည် သိခြင်း၏ မှီရာ၊ တည်ရာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း၊ တည်ခြင်းသည် သိခြင်းထက် အရင်ကျ၏။ အဦးဖြစ်၏။ (၂) အရာဝတ္ထုများအား သိခြင်းမပေါ်မီ ပဝေသဏီကပင်လျှင် အရာဝတ္ထု များသည် ဖြစ်တည်ခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကမ္မပိုင်းဆိုင်ရာသည် ကတ္တားပိုင်း ဆိုင်ရာထက် အရင်ကျ၏။ အဦးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုစနစ်၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက် သည် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကတို့အား ဆက်သွယ်ပေးခဲ့၏။ သို့ဖြင့် တိရစ္ဆာန်၌ သိစိတ် ပေါ်လာခဲ့၏။ သွယ်ဝိုက် (၁) ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှု ပေါ်လာသောအခါ တိရစ္ဆာန်သည် ဝတ္ထုရုပ်များအား ပြန်လှန် တုံ့ပြန်သောအခါ၊ သို့တုံ့ပြန်ရာ၌လည်း ထိုဝတ္ထုရုပ်များ၏ ဖွဲ့စည်း

မှုကိုလိုက်၍ ဖြစ်သောအခါ၊ တိရစ္ဆာန်၏ အာရုံကြော ဖွဲ့စည်းမှုဖြစ်စဉ်၌ သိစိတ်ဟု ခေါ်သော အရည်အသွေးသစ်တစ်ခု၊ သတ္တိတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတော့၏။

သို့ဖြစ်ရာ သိစိတ်သည်၊ မသိနားမလည်နိုင်သော အရာမဟုတ်ပေ။ မူလ အစကတည်းက ဦးနှောက်၏ ရုပ်ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ဒွန်တွဲပေါ်လာသော အရာလည်း မဟုတ်ပေ။ ဗီဇဖြစ်စဉ်၌ တဖြည်းဖြည်း ပေါ်လာသော အရာတစ်ခုသာဖြစ်၏။ နောက်ပေါ်သော အသစ်တစ်ခုသာ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ဦးနှောက်၏ ရုပ်ဖြစ်စဉ်သည်လည်း သိစိတ်ရှိသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်လာ၏။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် သိစိတ်သည် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးအား ဦးနှောက်၏ ဇီဝဖြစ်စဉ်အရ ဆက်သွယ်ပေးသည့် စနစ်ဖြစ်တော့၏။ ဤဆက်သွယ်မှု စနစ်အရ တိရစ္ဆာန်သည် ဦးနှောက်၏ အာရုံကြော စုတည်ရာများမှတစ်ဆင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သိရှိလာ၏။ တိရစ္ဆာန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယင်းသို့ ဆက်သွယ်နေသမျှ ထိုတိရစ္ဆာန်သည် သိစိတ်ရှိ၍ ၎င်း၏ ဘဝသည်လည်း သိစိတ်ရှိသော ဘဝဖြစ်၏။

တိရစ္ဆာန်များထဲတွင် အခြေခံအကျဆုံး၊ အရှင်းဆုံး သိစိတ်ပုံသဏ္ဌာန်မှာ ခံစားမှုဆိုင်ရာ သိစိတ် (ဝါ) အာရုံဖြစ်၏။ သွယ်ဝိုက် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ဖန်တီးသော အာရုံကြော တုံ့ပြန်မှုကြောင့်၊ တိရစ္ဆာန်၏ အာရုံတံခါးပေါက်များက ပြင်ပအရာဝတ္ထုများကို ထိလိုက်သည်တွင် အာရုံခံစားခြင်းပေါ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် တိရစ္ဆာန်၏ ဘဝသည် အာရုံထင်သော၊ သိစိတ်ရှိသောဘဝ ဖြစ်လာ၏။ ဦးနှောက်၏ ဖြစ်စဉ်သည်လည်း သိစိတ်ရှိသော ဖြစ်စဉ် ဖြစ်လာပြီး အာရုံခံစားမှု အစိတ်အပိုင်းများက လှုပ်ရှားကြသည်နှင့် အာရုံလည်း ပေါ်လာတော့၏။

“အာရုံများသည် ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးတို့၏ ဒိဋ္ဌကျသော ဆက်သွယ်မှုကို ဖော်ပြသည့် စိတ်ပိုင်းအချက်ပြကိရိယာများ ဖြစ်သည်” ဟု ပက်ဗလော့က ပြောခဲ့၏။ ၎င်းက တိရစ္ဆာန်၏ အာရုံသည် တိရစ္ဆာန်အား ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီး၏ ရုပ်ဝတ္ထုများကို သိနားလည်ရန် လုပ်ပေးသည့် အချက်ပြကိရိယာများဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဖန် ထိုအချက်ပြကိရိယာသည်လည်း စိတ်ပိုင်း အချက်ပြကိရိယာဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ၎င်းက ပြောခဲ့၏။

တိရစ္ဆာန်သည် ယင်းသို့ အာရုံတည်းဟူသော အချက်ပြကိရိယာဖြင့်

အတွေ့အကြုံကို ရရှိလာပြီး၊ ထိုအတွေ့အကြုံမှ သင်ခန်းစာ ယူတတ်လာ၏။ ယင်းမှာ ခံစားမှုဆိုင်ရာ သိစိတ်ကြောင့် ဇီဝရုပ် ဖြစ်စဉ်၌ ပေါ်လာသည့် အရာဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန်၏ တရွေ့ရွေ့နှင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲသော ဖြစ်စဉ်တွင် စောစောက ထိုခံစားမှုဆိုင်ရာ သိစိတ် မရှိခဲ့သေးပေ။ နောက်ပိုင်းမှ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် အဆင့်မြင့်သော တိရစ္ဆာန်တို့၌ ခံစားမှုဆိုင်ရာ သိစိတ် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုတွင် အာရုံသည် သိမြင်ခြင်းအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းတိုးတက်လာခဲ့၏။

“အာရုံ” ဆိုသည်မှာ ဒွါရခြောက်မည်ကြောင့် ပေါ်လာသည့် အကြည်ဓာတ် ခြောက်ပါးကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။ မျက်စိသည် အလင်းအမှောင်၊ အရောင်အသွေး ဟူသော အာရုံကို ခံစား၏။ နားသည် အသံကို ခံစား၏။ နှာခေါင်းသည် အနံ့ကိုခံစား၏။ တချို့သော စိတ္တဗေဒ ပညာရှင်များနှင့် အဘိဓမ္မာ ပညာရှင်များကမူ အာရုံဆိုသည်မှာ ဒွါရခြောက်ပါးက ခံယူသော အရာသက်သက်မျှ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြ၏။ အာရုံဟူသည် ပြင်ပရုပ်ဝတ္ထုက အာရုံဒွါရများပေါ်တွင် “ထင်” လာသော အရာများသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ၊ အာရုံကို “ထင်ချက်” ဟု ယူဆကြ၏။ ထို့ကြောင့် ပြင်ပရုပ်ဝတ္ထု ဟူသမျှသည် အချုပ်၌ ဘာမျှ တကယ်မဟုတ်၊ ဘာမျှ တကယ်မရှိ၊ အာရုံ၏ ထင်ချက်များသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်ကား အာရုံသည် ဦးနှောက်၏ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်ချက်သာ ဖြစ်၏။ ဦးနှောက်၏ ခံစားမှု အစိတ်အပိုင်းများထဲတွင် အာရုံဒွါရများ၏ လှုပ်ရှားပျံ့နှံ့စေမှုကို တုံ့ပြန်သော အရာသာဖြစ်၏။ ဒွါရတစ်ခုခုမှ ဝင်လာသော အကြည်ဓာတ် တစ်ခုသည် ဦးနှောက်၏ လှုပ်ရှားမှုထဲသို့ ရောက်သွားသောအခါကျမှ အာရုံဟု ထင်လာ၏။ ဥပမာ-မျက်စိမှ ဝင်လာသော မျက်စိ အကြည်ဓာတ်သည် ဦးနှောက်သို့ ရောက်ပြီးမှ သိခြင်း၊ မြင်ခြင်း ဖြစ်လာကာ မျက်စိ အာရုံ ဖြစ်လာ၏။ သို့ဖြင့် ဦးနှောက်၏ ခံစားမှု လုပ်ဆောင်ချက်ထဲ၌ အာရုံပျံ့နှံ့မှုများကို တုံ့ပြန်သည့် အရာများ စုပေါင်းသွားသောအခါ အာရုံသည် သိမြင်ခြင်းအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွား၏။ ခံစားခြင်းသက်သက်မျှ မဟုတ် တော့ဘဲ အပူကို အပူဟု သိခြင်း၊ အလင်းကို အလင်းဟု မြင်ခြင်း စသဖြင့် သိခြင်း၊ မြင်ခြင်း ဖြစ်လာ၏။ သို့ဖြစ်ရာ “သိမြင်ခြင်း” ဟူရာ၌ အာရုံဆိုင်ရာ သိမှု၊ မြင်မှုကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။

လူ၏ အဆင့်မြင့်သော စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

ပက်ဗလော့သည် အာရုံများမှ တစ်ဆင့် တိရစ္ဆာန်နှင့် ပြင်ပကမ္ဘာ လောကကြီး၏ ဆက်သွယ်ပုံ၊ တိရစ္ဆာန်က ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးအား တုံ့ပြန်ပုံ စသည်တို့ကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ခဲ့ရုံမျှမက လူ၏ အဆင့်မြင့်သော စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ချက်တို့ကိုလည်း စူးစမ်းရှာဖွေခဲ့၏။ ယင်း စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်ကား စကားပြောခြင်းနှင့် တွေးခေါ်ခြင်းတို့ ဖြစ်၏။

လူအပါအဝင် အဆင့်မြင့်သော သတ္တဝါအားလုံး၌ အာရုံများမှ တစ်ဆင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးအား နားလည်တုံ့ပြန်ပုံကို ပြသ၍ အချက်ပြ ကိရိယာများရှိ၏။ ထိုကိရိယာများမှတစ်ဆင့် သိမြင်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ သို့ရာတွင် လူသည် အခြားတိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ ဒွါရခြောက်မည်၊ အကြည် ခြောက်ပါးတို့ကြောင့် ဖဿခြောက်ပါး၊ ဝေဒနာခြောက်ပါး၊ တဏှာခြောက်ပါး စသည့် အချက်ပြ ကိရိယာများကိုသာမက၊ ဒုတိယ အမျိုးအစားဖြစ်သည့် အချက်ပြ ကိရိယာကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းဖြင့် ပက်ဗလော့က ထောက်ပြ ခဲ့၏။ ဒုတိယ အချက်ပြ ကိရိယာသည် တခြားသတ္တဝါများ၌ မရှိ၊ လူ၌သာ ရှိ၏။ ဒုတိယ အချက်ပြ ကိရိယာကား စကားပြောခြင်း ဖြစ်၏။

“တိရစ္ဆာန်လောက ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုသည် လူအဆင့်သို့ ရောက် လာသည်၌ အဆင့်မြင့်သော အာရုံကြောဖွဲ့စည်းမှု၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက် များတွင် လွန်မင်းစွာ အရေးကြီးသည့် အချက်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာလေ သည်” ဟု ပက်ဗလော့က ရေးခဲ့၏။ တိရစ္ဆာန်သည် အာရုံများမှတစ်ဆင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သိခြင်းတရား ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထိုသိခြင်းသည် သိမြင် ခြင်း ဖြစ်လာသည်။ လူ၌လည်း ထိုနည်းအတူပင် ဖြစ်၏။ “သို့ဖြစ်ရာ သိမြင်ခြင်းသည် လူနှင့် တိရစ္ဆာန် အားလုံးတွင်ရှိသည့် ပထမ အချက်ပြ ကိရိယာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် စကားပြောခြင်းကား လူတစ်ဦးတည်းသာ ပိုင်သည့် ဒုတိယ အချက်ပြ ကိရိယာ ဖြစ်လေသည်” ဟု ၎င်းက ရေးခဲ့၏။

သို့ဖြစ်ရာ ပက်ဗလော့၏ အလိုအရဆိုလျှင် စကားပြောခြင်းသည် “ဒုတိယ အချက်ပြ ကိရိယာ” ဖြစ်၍ အာရုံခံစားမှုအပြင် လူ့ဦးနှောက်မှ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်လာသည်ဟု ယူဆ၏။ ယင်းဒုတိယ အချက်ပြ ကိရိယာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် လူ၏ စိတ်ပိုင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားလုံး၏

အခြေခံ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏။

ပက်ဗလော့က လူနှင့် တိရစ္ဆာန်အားလုံး၌ ရှိသော အာရုံခြောက်ပါးကို ပထမ အချက်ပြ ကိရိယာများဟု ခေါ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၎င်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒိဋ္ဌကျသော အရာဝတ္ထုများကို မြင်လျှင်မြင်သလို၊ ကြားလျှင်ကြားသလို၊ ထိလျှင်ထိသလို ဖော်ပြသဖြင့် ၎င်းတို့အား “တိုက်ရိုက် အချက်ပြ ကိရိယာများ” ဟုလည်း ခေါ်သေး၏။ ဥပမာ ဖောင်တိန်တစ်ချောင်းကို ရှာသည်ဆိုပါစို့၊ စာအုပ်ကြား၌ ညပ်နေသော ဖောင်တိန်ကိုမြင်သော မျက်စိအာရုံသည် ထိုဖောင်တိန်ကို တွေ့ပြီးဟု အချက်ပြလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဦးနှောက်၌ တွေ့ရှိသော အသိဖြစ်ပေါ်လာ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အာရုံခြောက်ပါးအနက် တစ်ပါးပါးသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထု၏ တည်နေရာကိုပြသော အချက်ပြ ကိရိယာသာ ဖြစ်၏။

စကားလုံးများကား အချက်ပြ ကိရိယာများပင် ဖြစ်သော်လည်း အာရုံများကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ ပက်ဗလော့၏ စကားအတိုင်း ပြောရလျှင် စကားသည် “ပထမ အချက်ပြ ကိရိယာများ၏ အချက်ပြ ကိရိယာများ” သာ ဖြစ်၏။ (ဝါ) သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာသာ ဖြစ်၏။ ဥပမာ “ငါ့ဖောင်တိန် ပျောက်လို့ ရှာပေးစမ်းပါ” ဟု သင်က ပြောသည် ဆိုပါစို့။ “ဖောင်တိန်” ဆိုသော စကားလုံးသည် သင် ရှာဖွေနေသော ပစ္စည်းနှင့် ဆက်သွယ်နေသည့် အာရုံ အမျိုးအစားကို ဖော်ပြသော အချက်ပြ ကိရိယာ ဖြစ်၏။ သင် ရှာဖွေနေသော ပစ္စည်းသည် အနံ့ခံ ရှာရမည့် ပစ္စည်းလား၊ ပါးစပ်ဖြင့် မြည်း၍ ရှာရမည့် ပစ္စည်းလား၊ လက်ဖြင့် စမ်း၍ ရှာရမည့် ပစ္စည်းလား စသဖြင့် ခွဲခြား၍ သိနိုင်အောင် “ဖောင်တိန်” ဆိုသော စကားလုံးကလေးက ခွဲခြားပေးလိုက်၏။ ထို့ကြောင့် စကားသည် သင် အသုံးပြုရမည့် အာရုံအမျိုးအစား၊ သင် ခံစားရမည့် အာရုံအမျိုးအစားကို ညွှန်ပြသည့် အချက်ပြ ကိရိယာမျှ ဖြစ်၏။ စကားသည် သင် အသုံးပြုရမည့် အာရုံခံစားမှုကို မဖော်ပြနိုင်လျှင်၊ အာရုံခြောက်ပါး အနက် တစ်ပါးပါး အာရုံလုပ်ရမည့် အလုပ်ကို မညွှန်ပြနိုင်လျှင် အချက်ပြ ကိရိယာဟု မခေါ်နိုင်တော့ပေ။

စကားသည် ပထမ အချက်ပြ ကိရိယာများ (အာရုံများ) ၏ အချက်ပြ ကိရိယာဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာပြောမလဲဆိုသည့် အချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့ ဘာကို ရည်ရွယ်သလဲဆိုသည့် အချက်ပေါ်၌ တည်၏။ ကျွန်ုပ်

တို့၌ အာရုံခြောက်ပါးအနက် ဘယ်အာရုံတွင် စွဲသည်ဆိုသည့် အချက်သည် မည်သည့် ပြင်ပ ရုပ်ဝတ္ထု၊ သို့မဟုတ် မည်သည့် ကိုယ်တွင်းဖြစ်စဉ်က အာရုံများကို စေ့ဆော်သည် ဆိုသည့် အချက်ပေါ်တွင် တည်၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အာရုံသည် တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိသော အရာများကိုသာ ခံစားနိုင်၏။ သို့ရာတွင် စကားကို အသုံးပြုရာ၌ကား ယင်းသို့သော အကန့်အသတ်များ မရှိပေ။ “စကား အချက်ပြ ကိရိယာသည် အကယ်ရှိ၊ အဟုတ်ရှိသော ပရမတ်ကို ပညတ်ထားသည့်အရာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် သုံးစွဲဖန် များလာ သောအခါ ပညတ်ဖြစ်လာသည်” ဟု ပက်ဗလော့က ပြောခဲ့၏။

စကားသည် “တိုက်ရိုက် အချက်ပြ ကိရိယာ” မဟုတ်ဘဲ၊ “သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာ” ဖြစ်သည့်အတွက် တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို တိကျစွာ ဖော်ပြခြင်း မပြုပေ။ ထို့ကြောင့် အာရုံများထဲ၌လည်း အရာဝတ္ထု များသည် ချက်ချင်း ထင်မလာကြပေ။ “တိုက်ရိုက် အချက်ပြ ကိရိယာများ” ဖြစ်သည့် အာရုံများကား မြင်လျှင်မြင်ချင်း ပေါ်၏။ ကြားလျှင်ကြားချင်း ပေါ်၏။ စကားမှာ အရာဝတ္ထုကို သညာပြုပြီးမှသာ ထိုအရာဝတ္ထု၏ အာရုံသို့ ရောက်အောင် ပို့ရသော ကိရိယာသာ ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့ဖြင့် စကား သည် ပညတ်ပြုခြင်းအမှု၊ ယေဘုယျ သညာပြုခြင်းအမှုတို့ကို ပြုလုပ်၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် လူ၌ တွေးခေါ်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာ လေသည်။

စကားသည် အာရုံမှ ပေါ်လာသည့်အတွက် အာရုံနှင့် ခွဲ၍မရပေ။ လူ၏ ဦးနှောက်ထဲတွင် ထိုအရာနှစ်ခုသည် တစ်ရံမလပ် တုံ့ပြန် လှုပ်ရှား လျက် ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် စကားသည် အာရုံနှင့်ခွဲ၍ မရ။ တွေးခေါ်ခြင်း သည်လည်း အာရုံနှင့် ခွဲ၍မရ။ လူ၏ အတွေးအခေါ်သည် လူ၏ ရုပ်ဘဝ အခြေအနေများနှင့် ခွဲ၍မရပေ။ သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာများသည် တိုက်ရိုက် အချက်ပြ ကိရိယာများကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အာရုံ မရှိလျှင် စကားလည်း မရှိနိုင်၊ အတွေးအခေါ်လည်း မရှိနိုင်ပေ။ တစ်ဖန် အာရုံသည်လည်း စကားမရှိလျှင်၊ အတွေးအခေါ် မရှိလျှင် မဖွံ့ဖြိုး မတိုးတက် နိုင်ပေ။ အရာဝတ္ထုများကို အာရုံစွဲခြင်း၊ သိမြင်ခြင်း စသည်တို့သည် လူက ထိုအရာဝတ္ထုများအား ဘယ်လိုထင်သည်၊ တွေးသည် စသည့်အချက်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ကလေးများအား အရာဝတ္ထုများ၏ အမည်များကို ပြောပြခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ အာရုံများ အလုပ် လုပ်တတ်လာအောင်

သင်ကြားပေးခြင်း ဖြစ်၏။

တိုက်ရိုက် အချက်ပြ ကိရိယာ(အာရုံများ)နှင့် သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာ(စကား)တို့ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်နေသည်၊ စကားသည် အရာဝတ္ထု များအား မည်သို့ ပညတ်ပြုသည်၊ ယေဘုယျသဘာ ပြုသည်ဆိုသည့် အချက် တို့ကို သိနားလည်လိုလျှင်၊ တိရစ္ဆာန်သည် အာရုံများမှတစ်ဆင့် အရာဝတ္ထုများကို သညာပြုရာ၌၊ အရာဝတ္ထုများအား ဘယ်လိုတုံ့ပြန်ရမည်၊ တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်း၌ မည်သည့်အရာများသည် တူညီကြသည်ဆိုသည့် အချက်များကို လေ့လာစ ပြုနေကြောင်း နားလည်ထားရမည် ဖြစ်၏။

ဥပမာ-ခွေးသည် အရာဝတ္ထု အသီးသီးကို အနံ့အသီးသီးဖြင့် သညာပြုထား၏။ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာမှဖြစ်ဖြစ်၊ ဤအရာ၌ ဤအနံ့ ရှိသည်ဟု စွဲထား၏။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ခွေးသည် တစ်ခုချင်းတွင်ရှိသည့် တူသော အချက်များကို မှတ်ထားပြီး၊ ထိုတူသော အချက်ကို တွေ့သည်နှင့် ထိုအရာများသည် အတူတူပင်ဟု မှတ်သားထားတတ်၏။ ဥပမာ-ဓာတ်တိုင် တစ်တိုင်၏ အနံ့နှင့် အခြား ဓာတ်တိုင်တစ်တိုင်၏ အနံ့သည် အနံ့နှစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ခွေးသည် ထိုအနံ့ နှစ်ခုကို ခံသောအခါ၊ အနံ့တစ်မျိုး တည်း ဖြစ်ကြောင်းကို မှတ်ထား၏။ သို့ဖြင့် ဤအရာ၌ ဤအနံ့မျိုးရှိသည်ဟု စွဲထားလိုက်လေတော့သည်။ အရာဝတ္ထုများ အသီးသီးထဲ၌ တူသော အချက်တစ်ခုကို မှတ်ထားလိုက်လေတော့သည်။

လူသည် စကားကို သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာအဖြစ် အသုံးပြု ၏။ သို့အသုံးပြုရာ၌ စကားလုံး အသီးသီးကို ရွေးထုတ်၏။ အာရုံအသီးသီး တွင် တူသည့်အရာများကို မှတ်သားထားကာ၊ ၎င်းတို့ကို ယေဘုယျ အမှတ်အသားခွဲကာ၊ ထိုတူသော အရာအတွက် စကားအလုံးကို ရှာဖွေကာ ပညတ်ပြုလိုက်၏။ ထို့ကြောင့် လူသည် ပထမ အာရုံများမှတစ်ဆင့် ခံစား၏။ နောက် ထိုအာရုံများမှတစ်ဆင့် တစ်ခုချင်းထဲတွင် တူညီချက်များကို မှတ်သား ထား၏။ ထို့နောက် စကားလုံးများဖြင့် ပညတ်ပြုလေသည်။

လူ၌ စကားပြောဆိုတတ်ခြင်းသည် ပထမ၌ အချင်းချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ လူသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆက်ဆံရာ၌ တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ ဆက်ဆံ၍ မဖြစ်ဘဲ၊ တစ်မျိုး ဆက်ဆံလာရ၏။ လူ၏ အပြုအမူထဲ၌ အပြုအမူသစ်များ ပေါ်ထွက်လာ၏။ ထို့ကြောင့် လူဦးနှောက် ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ထဲတွင်လည်း လုပ်ဆောင်ချက်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာ

မာ့ကံ(စ်)ဝါဒနှင့် တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေး

၏။ လူသည် ကုန်လုပ်တန်ဆာပလာများကို လုပ်ရန် လက်များကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဖန်တီးလာခဲ့၏။ တိရစ္ဆာန် နေထိုင်မှုနှင့် မတူသော လူ့နေထိုင်မှုကို ဖန်တီးလာခဲ့၏။ စကားပြောခြင်းသည် ဤသို့သော ဖန်တီးမှု ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်၌ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကုန်လုပ်ရေး ဆောင်ရွက် လှုပ်ရှားမှုနှင့် လူမှု ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကြောင့်၊ လူ့ဦးနှောက် စကားပြောခြင်းဟူသော သွယ်ဝိုက် အချက်ပြ ကိရိယာကို ဖန်တီးခဲ့ရလေတော့သည်။

